

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, wat betreft een recht van voorkoop voor roerend cultureel erfgoed, en het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de bescherming van topstukken die beschermd zijn door de monumentenwetgeving

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

Art. 2. In artikel 3, §2, van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, vervangen bij het decreet van 25 april 2014 en gewijzigd bij de decreten van 9 mei 2014 en 15 juli 2016, worden de woorden "de monumentenwetgeving of" geschrapt.

Art. 3. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2023, wordt een hoofdstuk Vter ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk Vter. Voorkoop".

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2023, wordt in hoofdstuk Vter, ingevoegd bij artikel 3, een artikel 18quinquies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18quinquies. §1. Als een beschermd voorwerp in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad openbaar wordt verkocht, heeft de Vlaamse Regering een voorkooprecht op het voormelde beschermd voorwerp. Het voormelde voorkooprecht wordt uitgeoefend tegen de prijs van het laatste rechtsgeldige bod.

De verkoper of zijn gemachtigde brengt de administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, uiterlijk dertig dagen voor de openbare verkoop op de hoogte van de veiling van een beschermd voorwerp en van de voorwaarden voor de toewijzing bij openbare verkoop. De voormelde kennisgeving heeft de waarde van een verkoopaanbod tegen het laatste rechtsgeldige bod dat op de openbare verkoop geformuleerd is.

De veilinghouder brengt de administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, uiterlijk tien dagen na de toewijzing op de hoogte van het bedrag waarvoor het beschermde voorwerp aan de hoogste bieder is toegewezen.

Als de Vlaamse Regering haar voorkooprecht wil uitoefenen, neemt ze haar aankoopbeslissing binnen zestig dagen na de kennisgeving, vermeld in het derde lid. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, informeert de veilinghouder of de Vlaamse Regering heeft beslist om tot aankoop over te gaan. Tot dan kan het topstuk niet vervreemd worden. In geval deze kennisgeving bepaalt dat de Vlaamse Regering beslist heeft om haar voorkooprecht uit te oefenen, kan het topstuk niet meer vervreemd worden aan derden.

De veilinghouder brengt de verkoper of zijn gemachtigde ervan op de hoogte dat de Vlaamse Regering beslist heeft om haar voorkooprecht op het beschermde voorwerp uit te oefenen.

De eigendom op het beschermd voorwerp gaat over naar de Vlaamse Gemeenschap op het moment dat deze de vereiste vergoedingen volledig heeft betaald.

§2. In geval van een openbare verkoop van een beschermd voorwerp waarvan de Vlaamse Regering niet op de hoogte is gebracht, heeft de Vlaamse Regering het recht om in de rechten van de koper gesubrogeerd te worden. In geval van de voormelde subrogatie betaalt de Vlaamse Regering de koper de aankoopprijs, inclusief de kosten en belastingen die de koper betaald heeft, zonder dat ze de koper verdere verplichtingen of vergoedingen schuldig is.

Het subrogatierecht, vermeld in het vorige lid, verjaart drie jaar na de datum waarop de veiling en de identiteit van de koper van het beschermd voorwerp ter kennis kwamen van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed.

§3. Het voorkeurecht vermeld in paragraaf 1, en het subrogatierecht vermeld in paragraaf 2, zijn niet van toepassing op beschernde voorwerpen die tot het federale openbaar of privaat domein, of het openbaar of privaat domein van andere Gemeenschappen of Gewesten behoren.”.

Art. 5. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2023, wordt in hetzelfde hoofdstuk Vter een artikel 18sexies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18sexies. §1. Als een topstuk dat niet opgenomen is in de lijst in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, openbaar wordt verkocht, heeft de Vlaamse Regering een voorkeurecht op het voormelde topstuk. Het voormelde voorkeurecht wordt uitgeoefend tegen de prijs van het laatste rechtsgeldige bod.

§2. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, meldt de veilinghouder uiterlijk op de zitdag, na diens toewijzing van het topstuk, vermeld in paragraaf 1, dat ze aan de Vlaamse Regering zal voorstellen om van het voorkeurecht gebruik te maken.

Als de Vlaamse Regering haar voorkeurecht wil uitoefenen, neemt ze haar aankoopbeslissing binnen zestig dagen na de zitdag. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, informeert de veilinghouder of de Vlaamse Regering heeft beslist om tot aankoop over te gaan Tot aan deze kennisgeving kan het topstuk, vermeld in paragraaf 1, niet vervreemd worden. In geval deze kennisgeving bepaalt dat de Vlaamse Regering beslist heeft om haar voorkeurecht uit te oefenen, kan het topstuk niet meer vervreemd worden aan derden.

De veilinghouder brengt in voorkomend geval de verkoper of zijn gemachtigde ervan op de hoogte dat de Vlaamse Regering beslist heeft om haar voorkeurecht op het topstuk, vermeld in paragraaf 1, uit te oefenen.

De eigendom op het topstuk gaat over naar de Vlaamse Gemeenschap op het moment dat deze de vereiste vergoedingen volledig heeft betaald.

§3. Het voorkeurecht vermeld in paragraaf 1 is niet van toepassing op topstukken die tot het federale openbaar of privaat domein, of het openbaar of privaat domein van andere Gemeenschappen of Gewesten behoren.”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2023, wordt in hetzelfde hoofdstuk Vter een artikel 18septies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18septies. Het in artikel 18 quinquies en artikel 18 sexies vermelde voorkeurecht kan ook worden uitgeoefend voor rekening van collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties met een kwaliteitslabel ingedeeld bij het landelijke of bovenlokale niveau zoals vermeld in artikel 24 van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.”.

Art. 7. Aan artikel 22, §1, van hetzelfde decreet wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° de personen die verzuimen de kennisgevingen, vermeld in artikel 18quinquies, §1, tweede, derde en vijfde lid, of artikel 18sexies, §2, derde lid, te doen, of het voorkeepsrecht of het subrogatierecht van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 18quinquies, §2, miskennen.”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart.2023, wordt een hoofdstuk VIIbis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk VIIbis. Bepalingen over de gegevensverwerking”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2023, wordt in hoofdstuk VIIbis, ingevoegd bij artikel 8, een artikel 26bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26bis. §1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

§2. Dit hoofdstuk betreft de verwerking van persoonsgegevens waarop artikel 21bis niet van toepassing is.

§3. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, met de volgende doelstellingen:

- 1° het roerend cultureel erfgoed behouden;
- 2° het secretariaat van de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed waarnemen;
- 3° de bepalingen over het buiten de Vlaamse gemeenschap brengen van topstukken en cultuurgoederen uitvoeren;
- 4° cultuurgoederen aanvaarden om de erfbelasting te betalen;
- 5° een voorkeepsrecht uitoefenen.

§4. Het Topstukkenfonds, vermeld in artikel 19, §1, van dit decreet, treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens ter uitvoering van de taken, vermeld in artikel 19, §2, van dit decreet.

§5. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen en cultuurgoederen;
- 2° de leden van de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed;
- 3° personen die betrokken zijn bij de aankoop en verkoop van topstukken;
- 4° erfgenamen, algemene legatarissen en begiftigden die betrokken zijn bij de inbetalinggeving van cultuurgoederen om de erfbelasting te betalen;

- 5° personen die vermeld worden in aanvragen en de bijlagen ervan;
- 6° de leden van het college van deskundigen.

§6. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° Voor de categorieën van betrokkenen vermeld in paragraaf 5, punten 1° en 4°:
 - a. de identificatiegegevens, het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens;
 - b. de financiële gegevens;
 - c. de adres- en contactgegevens;
- 2° Voor de categorie van betrokkenen vermeld in paragraaf 5, punt 5°:
 - a. de identificatiegegevens, het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens;
 - b. de tewerkstellingsgegevens;
 - c. de adres- en contactgegevens;
 - d. de gegevens over expertise;
- 3° Voor de categorieën van betrokkenen vermeld in paragraaf 5, punten 2°, 3° en 6°:
 - a. de identificatiegegevens, het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens;
 - b. de financiële gegevens;
 - c. de tewerkstellingsgegevens;
 - d. de adres- en contactgegevens;
 - e. de gegevens over expertise.

§7. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Als de gegevens niet bij een authentieke gegevensbron teruggevonden kunnen worden, kan de administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, de voormelde gegevens verkrijgen bij de aanvrager.

De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, wisselt in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instantie: het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de aanvragers met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisselingen van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

§8. De persoonsgegevens die conform dit artikel door de administratie en het Topstukkenfonds worden verwerkt, kunnen op basis van dit decreet uiterlijk bewaard worden tot tien jaar na afloop van de decretale taken. Na afloop van die tien jaar wordt conform artikel III.87, §1, 3°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 een definitieve bestemming toegewezen.

§9. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, kan de gegevens van de betrokkenen bekendmaken met inachtneming van artikel 7 en 26.

De bekendmaking, vermeld in het eerste lid, omvat de volgende informatie:

- 1° de voornaam en de familienaam van de natuurlijke personen voor de inrichting van de lijst en informatie over de toegekende subsidie, vermeld in artikel 10;
- 2° de volledige officiële naam zoals die is ingeschreven, voor de begunstigden die een rechtspersoon zijn, voor de inrichting van de lijst en informatie over de toegekende subsidie, vermeld in artikel 10;
- 3° de volledige naam van de vereniging zoals die is ingeschreven of anderszins officieel is erkend, voor de begunstigden die een vereniging van natuurlijke personen of rechtspersonen zonder eigen rechtspersoonlijkheid zijn voor de inrichting van de lijst en informatie over de toegekende subsidie, vermeld in artikel 10;
- 4° de locatie waar het topstuk zich bevindt;
- 5° de begunstigden en de bedragen die elke begunstigde van de subsidie, vermeld in artikel 10, heeft ontvangen, met uitzondering van subsidies aan natuurlijke personen en met uitzondering van subsidies die betrekking hebben op beschermde voorwerpen die niet publiek tentoongesteld of toegankelijk gemaakt zijn;
- 6° de leden van de Topstukkenraad.

§10. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in dit artikel, de beveiliging van de voormelde persoonsgegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming. De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens, vermeld in dit artikel, mogen worden verstrekt nader omschrijven.”.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013

Art. 10. Artikel 6.4.5 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 6.4.5. De cultuurgooderen en erfgoedelementen onroerend door bestemming in een beschermd monument, mogen niet worden verplaatst zonder toelating van het agentschap. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Voor de goederen, vermeld in het eerste lid, die ook beschermd zijn als topstuk op basis van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang:

- 1° is er voor handelingen aan die goederen geen toelating of advies als vermeld in artikel 6.4.4 van dit decreet, vereist;
- 2° is er een toelating voor het verplaats zoals vermeld in het eerste lid vereist;
- 3° kunnen voor handelingen aan die goederen geen premies of subsidies op basis van hoofdstuk 10 van dit decreet worden toegekend en kan geen belastingvermindering worden verleend als vermeld in artikel 145/36 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.”

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 11. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2024.

Brussel, 22 december 2023.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE